c bladbespuiting met 7 liter 2,4,5-T ester in 500 l water per ha op 7 september 1960 bij droog weer;
d. stambehandeling met een oplossing van 6 volumeprocenten 2,4,5-T ester in petroleum in februari 1961 bij droog weer.

Eind augustus 1961 werden de dode stobben geteld. In de volgende tabel wordt het percentage dode stobben bij elke behandeling gegeven.

behandeling	% dode stobben
onbehandeld	0
afzetten	85
bladbespuiting	88
stambehandeling	90

Een stambehandeling met 2,4,5-T ester gaf dus de beste resultaten, vooral ook omdat de nog levende stobben zwaar beschadigd waren zodat ze later weinig opslag te zien gaven. De nog levende afgezette stobben vertoonden een sterkere hergroei. Het goede resultaat van het afzetten is te danken aan het juiste tijdstip van toepassing.

De keuze van de te volgen methode wordt bepaald door het doel van de beplanting en de mogelijkheden van het terrein. De economisch meest verantwoorde methode zal men van geval tot geval moeten bepalen. Daarbij dient te worden bedacht dat het toepassen van chemische bestrijding slechts mogelijk is met personeel dat daartoe een opleiding heeft gevolgd.

INTERESSANTE BEPLANTINGEN

(X)

In het nummer van november 1966 is meegedeeld dat de N.A.K.B. vijf nieuwe rassen in de keuring heeft betrokken, waarbij drie, die erfelijk verbonden zijn met de groep van de balsempopulieren. Deze drie zijn Populus 'Geneva', Populus 'Oxford' en Populus 'Androscoggin'. Alleen de laatste is een volledige balsempopulier, terwijl van de twee eerstgenoemde de moeder een balsempopulier en de vader een kruising tussen een balsempopulier en een zwarte populier is. Wij hebben in dat artikel ook vermeld dat o.i. de groep van de balsempopulieren in ons land van grote betekenis zou worden. Deze mening is niet alleen gebaseerd op hetgeen bekend is van de eigenschappen van deze populieren, maar ook op grond van ervaringen over hun bruikbaarheid in binnen- en buitenland.

In ons land zijn vooral met 'Geneva' en 'Oxford' reeds sinds 15 à 20 jaar, zij het op zeer beperkte schaal, proefbeplantingen aangelegd, deels door het Instituut voor Bosbouwkundig Onderzoek en deels door het Bosbouwproefstation. Deze beplantingen zijn meestal van zeer kleine omvang; men vindt ze in verschillende delen van het land. Vrij grote proefvlakken vindt men in het uitgebreide populierenproefveld dat op initiatief van Prof. Houtzagers in 1950 is aangelegd in het boscomplex „De Voorst" in de Noordoostpolder. Deze zijn beschreven in de rubriek interessante beplantingen in „Populier" van februari 1965. In „De Voorst" vindt men ook enkele bomen van Populus 'Androscoggin', die, voorzover ons bekend is, verder alleen als oudere beplanting wordt gevonden in een klein populierenbos op komgrond bij Culemborg.

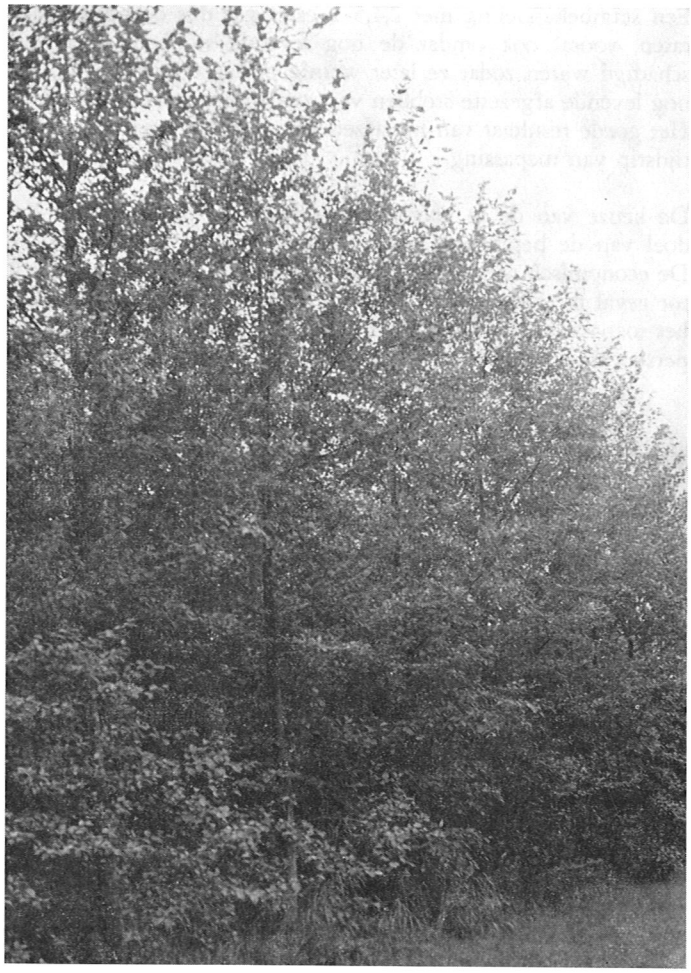
De bijzonder goede ervaringen met de drie genoemde rassen hebben tot voor kort niet geleid tot grote aanplant er van, omdat men in de mening verkeerde dat zij in sterke mate gevoelig zijn voor de beruchte bacteriekanker. Zowel uit ervaringen in het buitenland als uit onderzoek van het Bosbouwproefstation is gebleken dat het met deze gevoeligheid erg meevalt.

Voordat dit onderzoek was afgesloten, maar uitgaande van de goede ervaringen met deze rassen, heeft het Staatsbosbeheer in de IJsselmeerpolders in 1959 besloten meer aandacht aan deze populieren te besteden, door vooral 'Geneva' en 'Oxford' op beperkte schaal te vermeerderen en in O.Flevoland uit te planten. Men zal misschien geneigd zijn om deze handelwijze riskant te noemen, gezien de toen nog steeds niet bewezen betrekkelijke resistentie tegen kanker, maar anderzijds moet men zich realiseren dat in de IJsselmeerpolders zeer grote oppervlakten populier moeten worden aangelegd, waarbij slechts een gering, een veel te gering, aantal rassen ter beschikking staat. In ieder geval blijkt tot dusverre dat men in de IJsselmeerpolders terecht optimistisch is geweest ten aanzien van de nieuwe rassen. Tevens is nu voor anderen de gelegenheid aanwezig om de mogelijkheden van enkele van deze rassen op het moment dat zij in de handel komen, reeds in praktijkbeplantingen van verschillende leeftijd te bezien.

Het zijn dus vooral 'Oxford' en 'Geneva' geweest, die het Staatsbosbeheer op ruimere schaal heeft geplant, te beginnen in 1960. Toen werden op kavel O.67, tussen Roggebotsluis en Elburg, twee grote percelen met deze cultivars beplant. Er werd 1-jarig plantsoen gebruikt dat werd geplant op 4 x 4 m, gemengd met els op 1.30 x 1.30 m.

P. 'Oxford', O.Flevoland, 7 jaar oud.

P. 'Geneva', O.Flevoland, 7 jaar oud.

De beplanting is een volledig succes geworden; de aanslag was 100 %. De grond bestaat uit zand, afgewisseld met sterk slibhoudende lagen. Het mag als bekend worden verondersteld dat overal in O.Flevoland de pH van de grond zeer hoog is, dat aan de belangrijkste voedingsstoffen geen gebrek is met uitzondering echter van stikstof. Dit laatste staat mede in verband met het praktisch ontbreken van humus in deze zandige gronden.
De beplanting is zeer snel gegroeid en is een blikvanger in een omgeving waar de even oude beplantingen van andere houtsoorten (es, fijnspar, eik en andere) minder dan manshoog zijn.

De afmetingen van de populier zijn als volgt:

Gemiddelde diameter:	'Oxford'	— 14,6 cm
	'Geneva'	— 18,1 cm
Gemiddelde hoogte:	'Oxford'	— 11,1 m
	'Geneva'	— 11,2 m

Aansluitend aan het bos van 'Geneva' en 'Oxford' ligt een beplanting van 'Heidemij', waarvan de bomen een veel geringere afmeting hebben. Dit wordt mede veroorzaakt door een geregelde aantasting door Marssonina. Juist dit typeert echter ook weer een voordeel van 'Geneva' en 'Oxford', die voor deze ziekte zeer weinig gevoelig zijn.

Een tweede beplanting, nu alleen van 'Oxford', vindt men op kavel O.61, gelegen aan de Veluwemeerdijk vlak ten zuiden van Roggebotsluis. Deze beplanting is aangelegd in 1961 op 8 x 4 m, gemengd met els en ander vulhout op 1.30 x 1.30 m. De grond is hier nog ongunstiger dan in het vorige geval en bestaat geheel uit zand.
Gezien de geringe diepte waarop men in het profiel reductie aantreft (80 cm), lijkt het waarschijnlijk dat het hier een kwelgebied betreft. Desondanks is de 'Oxford' toch goed gegroeid, tenminste daar waar een behoorlijk percentage els in het vulhout aanwezig is. In het gedeelte, vlak aan de dijk gelegen, waar 63 % van het vulhout uit els bestaat, is de gemiddelde diameter van 'Oxford' 11,2 cm en de gemiddelde hoogte 8,1 m. Enkele honderden meters verder landinwaarts, waar slechts 36 % van het vulhout uit els bestaat, is de gemiddelde diameter van de 'Oxford' niet meer dan 8,8 cm en de gemiddelde hoogte 6,7 m.
In beide gevallen was het bodemprofiel volkomen gelijk.

Ook in volgende jaren zijn vrij grote oppervlakten in O.Flevoland beplant met 'Oxford' en 'Geneva', terwijl nu ook 'Androscoggin' en 'Rochester' in de IJsselmeerpolders meer belangstelling krijgen. Het daar in feite voortijdig, maar onder de plaatselijke omstandigheden gemotiveerde gebruik van 'Oxford' en 'Geneva' in praktijkbeplantingen stelt de populierentelers in Nederland in de gelegenheid van ervaringen met deze rassen kennis te nemen, die voor het gebruik er van een goede ruggesteun betekenen.
Iedere populierenteler die in de gelegenheid is deze beplantingen te bekijken, raden wij dit ten zeerste aan. Hij kan kennis nemen van de mogelijkheden van een type populier, dat afwijkt van ons tot dusverre gebruikte handelspopulieren en dat, als de voortekenen niet bedriegen, grote mogelijkheden in zich bergt.

Ir. H. A. van der Meiden

KALENDER

We mogen aannemen, dat iedereen thans zijn nieuwe beplantingen voltooid heeft en dat de bladeren al aardig tot ontwikkeling komen.
Niet ieder heeft echter al kunstmest gegeven. Dit kan men in één keer doen (200 à 500 gram N.P.K. per boom in het eerste tot en met het vierde jaar), maar sommigen prefereren om het in twee keer toe te dienen (b.v. 2 x 200 gram in mei en in half juni).
Denk er om dat kaligebrek vrij vaak op beekbezinkingsgronden optreedt. Op deze gronden is het verstandig om 400 kilo kali 40 % per hectare breedwerpig te strooien.
Zij, die geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen rond de bomen toepasten, moeten de komende maanden de boomspiegel mechanisch goed zwart houden. De volle oppervlakte bewerken is nog beter dan 1 à 2 m². Gebruik vooral geen „Prefix" (zie artikel in het februarinummer van dit jaar!).
De bomen dienen gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van de wilgesnuittor (ook genoemd elzesnuitkever). Zie voor het schadebeeld de foto met onderschrift elders in dit nummer.
De maanden juli en augustus zijn voor de snoei bijzonder geschikt. Het is het moment waarop het minste waterlotvorming gaat optreden, terwijl de wonden nog voor de winter overgroeien. Weet U, dat waterlot best éénmaal in de twee jaar verwijderd kan worden? Het tweede jaar wordt het lot nl. niet veel dikker, maar wel langer. U spaart aldus veel tijd.